

Les Ferreres

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Serra Gallina
Alçada: 326

Coordenades:

Latitud: 41.64127
Longitud: 1.91035
UTM Est (X): 409252
UTM Nord (Y): 4610522

Classificació

Número de fitxa 08179 - 25
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular Contemporani Medieval
Segle XII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari Sí (INVARQUIT)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002002000DG01B0001DR
Fitxes associades:
[Capella de Sant Felip Neri](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 09/03/2019 - 01:00

Descripció

Les Ferreres, és un mas clos, situat a l'extrem sud de Serra Gallina, serralada que comparteix amb els masos del Gibert de Baix, per sota mateix, el Gibert de Dalt emplaçat al darrera en una sobreelevació del terreny i el de Casajoana, a l'extrem nord.

L'edifici actual és el resultat de les diferents reformes i ampliacions donat la seva antigor. L'edifici principal és de planta rectangular, amb planta baixa, pis i golfes. La coberta és a dues aigües i teula àrab amb el carener paral·lel a la façana principal, orientada a l'est. Els paredats són de pedra lligada amb morter de calç i de garsa pels més antics i de maó per als més moderns.

A la façana principal trobem els elements decoratius més rellevants; destaca la portalada d'accés amb arc de dovelles i portaló de doble fulla, de fusta clavetejada protegida per una d'exterior de vidre. Més a la dreta hi ha una segona porta amb llinda plana. Així com tres finestres no massa grans protegides per reixat de forja i resseguides amb carreus de pedra. A la planta pis hi ha un balcó corregut amb llosana volada i barana de ferro simple. S'hi accedeix des de dos finestrals amb doble fulla decorats amb brancals i llindes de pedra. Destaca el de l'esquerra, motllurat que als brancals hi té dues pedres disposades simètricament que porten la data gravada de 16 (dreta) 14 (esquerra) amb una marca de picapedrer romboïdal a cada extrem. Hi ha dues finestres molt més petites emmarcades, una d'elles tapiada. Al sota coberta, sis obertures senzilles, (una reoberta amb la restauració de la casa) i només destaca la que està sobreposada a la sala noble amb un finestral amb voladís de pedra motllurada i barana arran de murs.

La façana orientada al sud-est conserva les obertures d'abans de la darrera reforma i només l'ampit de la finestra dreta de la planta pis és original. Les obertures de la planta baixa s'han decorat amb pedra de travertí. Els dos balcons de la planta pis s'han modificat lleugerament. Per comptes de tenir una reixa arranada al mur, ara hi ha un petit voladís de maó amb barana nova recargolada i llindes amples de travertí. Entre les dues finestres es conserva el rellotge de sol. Finalment al sota coberta les llindes de fusta s'han substituït per un emmarcament de pedra amb ampit motllurat. A mà esquerra de l'edifici principal per la façana sud hi ha dos annexos, també restaurats en façana. Les obertures són més petites i només destaca la de la planta pis amb una balconera que segueix les mateixes línies de la façana principal. Originàriament aquest volum tenia coberta a un sol vessant que es va reformar aixecant un pis superior amb maó pla, i coberta plana, semblant a una torreta. A mà esquerra hi ha un segon annex de planta baixa i pis, construït de pedra sense arrebossar, coberta de teula àrab (vessant més curt orientat a la façana principal i el més llarg paral·lel a la façana de ponent) amb les obertures resseguides de maó que per la façana de ponent es transformen en finestrals amb vitralls de colors. Aquesta façana està esgrafiada amb carreus i sembla que totes les decoracions motllurades han estat arrancades. Tots els finestrals tenen sortida a un ampli terrat annexat, fet tot ell de maó suportat per cinc pilastres murades, l'interior del qual servia de cotxera. Al davant de la façana hi ha l'era amb cairons i al fons la pallissa en procés de restauració.

Observacions:

A mà dreta de la façana principal de la casa hi ha l'antic trull i la premsa amb el celler al fons. A principis del segle XX es fa una gran reforma. S'annexionen a l'estructura principal varis edificis amb paraments de maó que trenquen amb l'estètica originària del mas. A més dels de ponent, i l'arc que permet accedir al pati de la casa, destaca la construcció que ocupa tota la façana de tramuntana i s'estén cap al pati de la casa. Es tracta d'un edifici realitzat amb maó vist orientat al sud que consta d'una galeria a la planta baixa i una superior vidrada totalment simètrica amb coberta plana transitable protegida per una balustrada de pilastres amb intercalat de pilars. A l'extrem est hi ha l'espai més tancat amb les escales que permeten accedir a la planta pis i al terrat. Dos coloms esgrafiats de color blanc presideixen l'edifici.

Història

Els orígens del mas es remunten a l'època medieval, documentada des del segle XI. Però les estructures conservades són construïdes a partir del segle XVII. La inscripció més antiga és de 1614. De fet, la primera vegada que es documenta el nom d'un Ferreres és l'any 1423, on Nadal Ferreres junt amb altres rellisanencs signa una causa.

L'any 1473 trobem uns capítols matrimonials entre l'Antonia, filla de Bernat Ferreres, amb Jaume Alavedra, que havia comprat Les Cases. Aquest matrimoni nomena hereva del mas de les Cases a la filla Sàlvia, casada amb Valentí Vila. Però la finca de Les Ferreres passa a mans del Pere, germà de l'Antònia.

Un segle més tard, l'hereu és Salvador Ferreres, en un document diu literalment: "Jo Salvador Ferreres, pagès, hereu del mas Ferreres de Rellinars, junt amb el meu germà Jaume, veiérem arribar a casa mia en Joan Llobet, fill de la viuda Llobeta, i em digué que lo hereu Llobet, que es diu Toni Llobet, natural del mas Llobet de Rellinars, era arribat amb tossinos robats" .

L'any 1633, Jaume Ferreres, segons consta en el llibre del Batlle de Terrassa, limita i retalla les seves propietats, ja que conjuntament amb Jaume Puigdoure de Mura, venen unes terres a Miquel Pobla de Barata. És en aquest segle on es construeix la capella i es produeixen les primeres grans transformacions de la finca, fruit d'una evident puixança econòmica, en part per la centralitat del mas.

L'actual propietat està rehabilitant el mas, ja que havia estat deshabitada durant uns anys durant els quals s'havia anat deteriorant. Anteriorment, la propietat havia passat en mans dels nebots del germanastre de José Antonio García Sanmiguell Pons, propietari de l'immoble en els darrers temps. Aquest senyor era el besnet d'un dels fundadors de Caixa Manresa, i formava part de la nissaga dels antics amos de la Colònia Pons de Puig Reig, també antics propietaris de la Casa Pons de Barcelona, a la Rambla de Catalunya i obra de l'arquitecte Alexandre Soler i March.

L'any 2010, degut al preocupant estat de degradació de la masia i de les pintures murals l'Ajuntament de Rellinars es posa en contacte amb el Departament de cultura i Mitjans de comunicació de la Generalitat de Catalunya a través dels Serveis Territorials de Cultura de Barcelona i del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, que efectua varies visites per tal d'elaborar un inventari dels béns mobles que alberga de l'edifici, interessant-se especialment per les pintures murals que decoren la sala noble de la planta pis. La Sra. Lina Casanovas, Directora del Serveis Territorials de Cultura de Barcelona presenta un informe on s'analitza el valor de tot el conjunt, l'estat de conservació en el moment de la visita, i les directrius bàsiques i els criteris que s'han de seguir en la conservació i manteniment de tot el conjunt. Es proposa l'obertura de l'expedient per a la catalogació de la masia com a BCIL i les pintures murals com a BCIN.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de masies i cases rurals; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

MORENO ALBAREDA, M. Dolors (1986). Rellinars. Rellinars: Patronat Local de la Vellesa de Rellinars.

MORENO, M. Dolors (1997). Les masies de Rellinars; dins XVIII Ronda Vallesana. Unió Excursionista Sabadell, pp. 73 - 81.

ROVIRA, Pere; CASAL, Neus; PEÑA, Cari de la; LASUNCIÓN, Montse (2010). Informe tècnic sobre el mas Les Ferreres de Rellinars i les pintures murals sobre la Guerra del francès. Direcció General del Patrimoni Cultural del departament de cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=7&consulta=MCU0Kz...>

